

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10Co/210/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2514207514
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 04. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Holič
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2017:2514207514.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Holiča a členiek senátu JUDr. Zlatice Javorovej a JUDr. Gabriely Briškovej, v právnej veci žalobkyne: SATRO s.r.o., Bratislava, Hodonínska 25, IČO: 31 335 161, zastúpenej: STANO a partneri s.r.o., Bratislava, Nám. 1. mája 16, IČO: 36 869 571, proti žalovanému: J. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. M. XXXX/X, J., o zaplatenie 156,40 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Piešťany č. k. 6C/343/2014-46 zo dňa 11.11.2015, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti vo veci samej vo výške 38,70 Eur s 5,75%-ným ročným úrokom z omeškania od 01.02.2013 do zaplatenia p o t v r d z u j e a v napadnutej zamietajúcej časti vo veci samej vo výške 79,- Eur s 5,75%-ným ročným úrokom z omeškania od 01.02.2013 do zaplatenia a v časti trov konania r u š í a vec v r a c i a súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napádaným rozsudkom súd prvej inštancie žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyňu sumu 38,70 Eur s úrokom z omeškania vo výške 5,75% ročne z dlžnej sumy od 01.02.2013 do zaplatenia do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku a v zostávajúcej časti žalobu zamietol. Žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

2. Rozhodnutie odôvodnil ustanovením § 52 ods. 1, 3 a 4, § 53 ods. 1, 3, 4 písm. a/ a k/, ods. 5, § 489, § 494, § 517 ods. 1 veta prvá, ods. 2, § 544 ods. 1, 2 O. z. (Občiansky zákonník č. 40/1964 Z. z. v znení neskorších predpisov), § 43 ods. 1, 2, 3 a 5 zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov, § 3 a § 10c Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia O. z., § 115a ods. 2, § 153 ods. 3, 4, § 156 ods. 3 a § 200ea ods. 1 O. s. p. (Občiansky súdny poriadok č. 99/1963 Zb. v znení neskorších predpisov, účinný do 30. júna 2016). Vecne zdôvodnil, že z vykonaného dokazovania súd vyvodil ten právny záver, že návrh bol podaný dôvodne len v časti nezaplateného účastníckeho poplatku 38,70 Eur za obdobie od 01.11.2012 do 31.01.2013 (3 x 12,90 Eur) a vo zvyšnej časti je potrebné návrh zamietnuť. Je nepochybné, že medzi účastníkmi konania: navrhovateľom ako podnikateľom a odporcom ako fyzickou osobou nepodnikateľom bola dňa 15.10.2008 uzatvorená zmluva o poskytovaní služieb TKR v zmysle § 43 zákona o elektronických telekomunikáciách. V zmysle zmluvy sa navrhovateľ zaviazal odporcovi poskytovať elektronické služby označené ako balík MINI + KLASIK a odporca sa zaviazal uhrádzať mesačne účastnícky poplatok vo výške 12,90 Eur (od 01.11.2012). Dňa 15.10.2008 navrhovateľ zapožičal odporcovi zariadenia - dekodovaciu kartu a dekóder. Nakoľko odporca neplnil svoje povinnosti vyplývajúce mu zo zmluvy, navrhovateľ v súlade so všeobecnými podmienkami od zmluvy odstúpil listom zo dňa 13.06.2013 a vyzval odporcu na úhradu dlžných účastníckych poplatkov v sume 38,70 Eur (vo výzve nesprávne uvedené 37,14 Eur) a na vrátenie zapožičaných zariadení. Súd vzhľadom na vyššie uvedené zaviazal

odporcu na zaplataenie účastníckych poplatkov za poskytnuté služby vo výške 38,70 Eur (3 x 12,90 Eur za obdobie od 01.11.2012 do 31.01.2013). Súd zároveň priznal navrhovateľovi v zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. v znení neskorších predpisov aj úrok z omeškania vo výške 5,75% ročne z dlžnej sumy a to od prvého dňa omeškania, teda od 01.02.2013 do zaplataenia. Navrhovateľ si uplatnil u odporcu odvolávajúc sa na všeobecné podmienky a cenník i zmluvnú pokutu vo výške 38,70 Eur (časť zmluvnej pokuty vo výške 331,94 Eur krátená na sumu istiny) a vo výške 79,- Eur (za nevrátenie zariadení), keďže odporca porušil povinnosti, na ktoré sa zaviazal.

3. Navrhovateľ v danej veci vystupuje ako podnikateľ, ktorý koná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a odporca ako spotrebiteľ, ktorý nemá postavenie podnikateľa, a ktorý nemohol ovplyvniť podstatný obsah zmluvy a ani obsah všeobecných podmienok či cenníka k tejto zmluve. Súd dospel k záveru, že zmluva (spolu s všeobecnými podmienkami a cenníkom) uzavretá medzi účastníkmi konania má charakter spotrebiteľskej zmluvy podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Vzhľadom na uvedený charakter postavenia účastníkov záväzkového vzťahu bol teda navrhovateľ povinný rešpektovať a riadiť sa ustanoveniami o spotrebiteľských zmluvách upravených v § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a zároveň je tu potrebné prihliadať i na smernice ES zaoberajúce sa právnym postavením účastníkov spotrebiteľského vzťahu. Občiansky zákonník v § 53 ods. 4 obsahuje príkladný výpočet neprijateľných podmienok v spotrebiteľských zmluvách, pričom ich uvedenie v zmluve spája (§ 53 ods. 5) s právnym následkom ich neplatnosti. Podľa § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka ako aj podľa bodu 1 písm. e) prílohy cit. Smernice za nekalú podmienku sa považujú aj ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprímerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku. Navrhovateľ zároveň nepreukázal súdu, že s odporcom individuálne prerokoval a dohodol obsah jednotlivých zmluvných podmienok zmluvy a ani samotnú výšku zmluvnej pokuty za porušenie povinností. Súd preto vyhodnotil uplatnenú sumu 38,70 Eur z titulu zmluvnej pokuty za neprímeranú, keďže z obsahu zmluvy ani cenníka zmluvných pokút ani len nevyplýva, že by mal odporca ako spotrebiteľ možnosť prejaviť svoju vôľu súhlasiť s uvedenou výškou zmluvnej pokuty a súd zároveň považuje sumu uvedenú zmluvnej pokuty uvedenú v zmluve (331,94 Eur) za neprímerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku. Navrhovateľ tak odvodzuje svoj nárok na zmluvnú pokutu vo výške 38,70 Eur z neprijateľnej zmluvnej podmienky podľa § 53 ods. 4 písm. a, k) Občianskeho zákonníka, ktorá je v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neplatná, preto navrhovateľovi nevzniklo právo na plnenie a odporcovi povinnosť plniť a z týchto dôvodov súd žalobu v časti o zaplataenie zmluvnej pokuty vo výške 38,70 Eur zamietol. Súdu je z úradnej činnosti známe, že obdobné dojednanie zmluvnej pokuty bolo rozhodnutím Okresného súdu Piešťany č. k. 10C/78/2012-26 zo dňa 12.03.2013 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave č. k. 11Co/277/2013-49 zo dňa 16.10.2013 judikované ako neprijateľná zmluvná podmienka. Keďže navrhovateľ odvodzoval svoj nárok na zmluvnú pokutu z dojednaní, ktoré boli už v inom konaní vyhlásené za neprijateľnú zmluvnú podmienku, súd predmetné dojednanie nevyhlásil znovu za neprijateľnú zmluvnú podmienku, ale týmto len poukazuje na predmetné rozsudky všeobecných súdov.

4. Súd sa ďalej zaoberal navrhovateľom uplatnenou zmluvnou pokutou za nevrátenie dekodéra vo výške 59,- Eur a dekodovacej karty vo výške 20,- Eur, pričom súd zistil, že v zmluve absentuje akákoľvek dohoda o povinnosti zaplatiť zmluvnú pokutu v prípade nevrátenia zapožičaných zariadení. Dojednanie o zmluvnej pokute za jednotlivé zariadenia sa nachádza iba v cenníku zmluvných pokút platného od 09.01.2014. Medzi účastníkmi konania nebola dohodnutá zmluvná pokuta pre prípad nevrátenia zariadení, ktoré boli odporcovi poskytnuté pri uzatvorení zmluvy, nakoľko cenník zmluvných pokút vypracovaný navrhovateľom nie je dohodou medzi účastníkmi konania. Súd zároveň poukazuje na článok VI. bod 3. zmluvy, ktorý umožňuje navrhovateľovi jednostranne meniť všeobecné podmienky resp. cenník služieb, pretože s poukazom na § 40 ods. 2 Občianskeho zákonníka, akákoľvek jednostranná zmena zmluvy zo strany navrhovateľa je absolútne neplatným právnym úkonom. Na základe uvedeného súd žalobu v časti o zaplataenie zmluvnej pokuty vo výške 79,- Eur zamietol. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 142 ods. 2 O.s.p. s použitím § 151 ods. 1 O.s.p., keď navrhovateľovi bola zo sumy 156,40 Eur s príslušenstvom priznaná suma 38,70 Eur s príslušenstvom, z čoho vyplýva hrubý úspech navrhovateľa 24,74% a hrubý úspech odporcu 75,26%, a teda konečný čistý úspech odporcu je 50,52% (75,26% - 24,74%), čo v konečnom dôsledku znamená právo odporcu na náhradu účelne vynaložených trov celého konania práve takýmto percentom. Nakoľko si však v konaní úspešnejší odporca právo na náhradu trov konania neuplatnil a ani mu v konaní žiadne trov nevznikli, súd mu právo na náhradu trov konania nepriznal.

5. Proti tomuto rozsudku podala prostredníctvom právneho zástupcu včas odvolanie žalobkyňa, navrhujúc jeho zrušenie a vrátenie veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, alternatívne jeho zmenu vyhovením žalobe, uložením povinnosti žalovanému zaplatiť aj sumu 117,70 Eur s 5,75%-ným ročným úrokom z omeškania od 01.02.2013 do zaplatenia. Odvolanie odôvodnila tým, že súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, keďže nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav. Žalobkyňa uzavrela so žalovaným Zmluvu o poskytovaní elektronických komunikačných služieb a do výpožičky boli žalovanému poskytnuté nasledovné zariadenia: digitálny prijímač Fortis FC 7144 s príslušnou dekódovacou kartou SC-02. Žalovaný napriek opakovaným výzvam, dobrovoľne po ukončení zmluvy tieto zariadenia žalobkyni nevydal. Náhrady hodnoty predmetných zariadení sa preto žalobkyňa dožadovala predmetnou žalobou, avšak súd prvej inštancie nárok prekvalifikoval na zmluvnú pokutu. Všetky uvedené komponenty mal žalovaný len vypožičané. Bolo základnou povinnosťou dlžníka vrátiť jemu nepatriace zariadenie. Žalobkyňa správne označila svoju pohľadávku ako náhradu hodnoty zariadení. Aj keby požadovala úhradu zmluvnej pokuty, ako titul vrátenia zariadení, v zmysle zásady iura novit curia (súd pozná právo) mal súd skúmať nárok žalobkyne i z iného dôvodu, na základe ktorého mu prislúcha náhrada za poskytnuté zariadenia. Na podporu svojej argumentácie žalobkyňa označila rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky (sp. zn. PL ÚS 43/95, I. ÚS 59/00). Žalobkyňa svoj nárok uviedla a označila správne, preto nie je možné akceptovať odôvodnenie súdu ohľadom neprimeranosti zmluvných podmienok a odkazovať na ustanovenia OZ ohľadom osobitného dojednania zmluvnej pokuty. Žalobkyňa zdôraznila, že ide o hodnotné zariadenia, ktoré mieni poskytnúť po vrátení výpožičky ďalej, pri ich nevrátení však dochádza ku škode a vzniká i ušlý zisk za požadovanú službu, ktorú by poskytla inému zákazníkovi. Žalobkyňa tak musí ďalšiemu užívateľovi zariadenie kúpiť (žalovaná môže nerušene užívať a sledovať niektoré televízne programy na nevrátených zariadeniach naďalej). Ak by sa jednalo o zmluvnú pokutu, nebola by zjavne neprimeraná a nevytvárala by značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach spotrebiteľa a predávajúceho, pretože by premietala skutočnú hodnotu zariadenia. Podľa odôvodnenia uznesenia Krajského súdu v Trnave sp. zn. 25Co/334/2014 (vydaného v obdobnej veci) bola konštatovaná povinnosť prvoinštančného súdu posúdiť uplatnený nárok možnými, do úvahy prichádzajúcimi právnymi kvalifikáciami, na základe návrhom uplatňovaného nároku, s prihliadnutím na popísaný skutkový stav, najmä z hľadiska náhrady škody v zmysle § 420 a nasl. O. z. (teda nielen ako zmluvnú pokutu). Žalobkyňa formálne správne označila svoju pohľadávku ako náhradu hodnoty zariadenia, povinnosť žalovaného vrátiť jemu poskytnuté zariadenia žalobcovi vyplýva zo všeobecných podmienok, porušením tejto povinnosti vznikla žalobkyni škoda vo výške skutočnej hodnoty prenajatých zariadení a aj v podobe ušlého zisku. Na záver odvolania žalobkyňa poukázala na potrebu predvídateľnosti súdnych rozhodnutí a dodržiavania princípu právnej istoty.

6. Žalovaný odvolací návrh nepodal, ani sa k odvolaniu žalobkyne nevyjadril.

7. Odvolací súd podľa § 34 CSP (Civilný sporový poriadok zákon č. 160/2015 Z. z.) po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je možné podať odvolanie (§ 355 ods. 2 CSP), po skonštatovaní, že odvolanie obsahuje zákonom stanovené náležitosti (§ 363 CSP), preskúmal napadnutý rozsudok v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP), postupom bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne je čiastočne dôvodné.

8. Podľa § 470 ods. 1, 2 CSP ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

9. Posúdiac obsah a rozsah odvolania, rozsudok súdu prvej inštancie bol napadnutý výlučne v jeho zamietajúcej časti a v závislom výroku o trovách konania, v časti, v ktorej súd návrhu vyhovel, napadnutý nebol, a preto v tejto časti nadobudol právoplatnosť a nestal sa predmetom odvolacieho prieskumu.

10. Odvolací súd sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti žalobkyňou uplatňovaného nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 38,70 Eur. Odvolateľka v tejto zamietajúcej časti svoje odvolanie ničím neodôvodnila, keď v odvolaní namietala len nesprávne posúdenie jej nároku na vrátenie hodnoty zapožičaných zariadení vo výške 59,- a 20,- Eur,

ničím konkrétnym však neodôvodnila nesprávnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie v časti zamietnutia návrhu na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 38,70 Eur za nedodržania zmluvnej viazanosti (krátenej zo sumy 331,94 Eur).

11. Súd prvej inštancie správne vyhodnotil status žalobkyne ako podnikateľa, ktorý koná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a žalovaného ako spotrebiteľa, ktorý nemá postavenie podnikateľa, a ktorý nemohol ovplyvniť podstatný obsah zmluvy a ani obsah všeobecných podmienok či cenníka k tejto zmluve. Súd dospel k správne záveru, že zmluva (spolu s všeobecnými podmienkami a cenníkom) uzavretá medzi stranami má charakter spotrebiteľskej zmluvy podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, s potrebou vyhodnotiť neprijateľnosť zmluvných podmienok, keď § 53 ods. 4 obsahuje príkladný výpočet neprijateľných podmienok v spotrebiteľských zmluvách, pričom ich uvedenie v zmluve spája (§ 53 ods. 5) s právnym následkom ich neplatnosti. Podľa § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka ako aj podľa bodu 1 písm. e) prílohy cit. Smernice za nekalú podmienku sa považujú aj ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nespĺnil svoj záväzok, aby zaplatil neprímerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nespĺnením jeho záväzku. Súd prvej inštancie správne vyhodnotil uplatnenú sumu 38,70 Eur z titulu zmluvnej pokuty za neprímeranú, keďže z obsahu zmluvy ani cenníka zmluvných pokút nevyplýva, že by mal žalovaný ako spotrebiteľ možnosť prejavovať svoju vôľu súhlasiť s uvedenou výškou zmluvnej pokuty a aj odvolací súd považuje sumu zmluvnej pokuty uvedenú v zmluve (331,94 Eur) za neprímerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nespĺnením jeho záväzku. Žalobkyňa tak odvodzuje svoj nárok na zmluvnú pokutu vo výške 38,70 Eur z neprijateľnej zmluvnej podmienky podľa § 53 ods. 4 písm. a, k) Občianskeho zákonníka, ktorá je v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neplatná. Súd prvej inštancie správne prihliadol na to, že obdobné dojednanie zmluvnej pokuty bolo už rozhodnutím Okresného súdu Piešťany č. k. 10C/78/2012-26 zo dňa 12.03.2013 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave č. k. 11Co/277/2013-49 zo dňa 16.10.2013 judikované ako neprijateľná zmluvná podmienka.

12. Súdnym dvorom EÚ v rozsudku vo veci C-618/10 zo dňa 14.06.2012 skonštatoval, že smernici odporuje španielska právna úprava, ktorá poskytuje vnútroštátnemu súdu v prípade, že rozhodne o neplatnosti nekalej zmluvnej podmienky možnosť zmeniť obsah tejto podmienky. Súdnym dvorom vyslovil názor, že taká možnosť - ak by sa vnútroštátnemu súdu priznala - by mohla odstrániť odstrašujúci účinok pre dodávateľov spočívajúci v tom, že sa takéto nekalé podmienky voči spotrebiteľovi jednoducho neuplatnia. Preto taká možnosť zaručuje menej účinnú ochranu spotrebiteľov než je ochrana, ktorá vyplýva z neuplatňovania týchto podmienok. Pokiaľ by totiž vnútroštátny súd mohol meniť obsah nekalých podmienok, predajcovia alebo dodávateľia by sa mohli pokúšať dotknuté podmienky používať s vedomím, že aj keby bolo rozhodnuté o ich neplatnosti, mohol by súd zmeniť zmluvu tak, že by týmto spôsobom ostali ich záujmy zabezpečené. V dôsledku toho sú vnútroštátne súdy pri konštatovaní existencie nekalej zmluvnej podmienky povinné takúto podmienku iba neuplatniť, aby nebola záväzná pre spotrebiteľa, avšak nemôžu zmeniť jej obsah. Zmluva, do ktorej sa vložila zmluvná podmienka totiž musí v zásade existovať ďalej bez akejkoľvek inej zmeny, okrem odstránenia nekalých podmienok, pokiaľ je jej ďalšia existencia možná v súlade s pravidlami vnútroštátneho práva.

13. Z vyššie citovaného rozhodnutia Súdneho dvora EÚ vyplýva nemožnosť vnútroštátneho súdu v spotrebiteľských veciach využiť tzv. moderačné právo upravené v § 545a Občianskeho zákonníka. Prvoinštančný súd v súlade s uvedeným správne uzavrel, že neprijateľná podmienka je neplatná ako celok a preto nemožno súdom znižovať neplatne dojednanú zmluvnú pokutu, príp. meniť jej obsah tým, že bude akceptovaná iba v niektorých z dohodnutých prípadov porušenia zmluvy spotrebiteľom a z iných nie, v dôsledku čoho bolo možné uplatnenú zmluvnú pokutu ako celok žalobkyňi ako dodávateľovi súdom iba nepriznať a nebolo možné ju priznať v moderovanej „primeranej výške“ príp. inak zmenenú.

14. Žalovanému preto nebolo možné uložiť povinnosť zaplatiť žalobkyňi sumu 38,70 Eur titulom zmluvnej pokuty, a preto v tejto časti odvolací súd napádané rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

15. V časti uplatňovaného nároku vo výške 79,- Eur žalobkyňa dôvodne namietala absenciu právneho posúdenia ňou uplatňovaného nároku, predstavujúceho náhradu hodnoty vypožičaných zariadení. Už v žalobe označila uvedenú sumu ako nárok na zaplatenie náhrady hodnoty za poskytnuté označené zariadenia (s poukazom na svoje vlastnícke právo k nim). Vzhľadom k tomu, že k vráteniu predmetných zariadení nedošlo, ako ani k náhrade ceny za poskytnuté zariadenia, žalobkyňa žiadala v danom súdnom

konaní zaplataenie náhrady hodnoty za poskytnuté zariadenia, keď nevrátením zariadenia došlo ku škode, ako aj k vzniku ušlého zisku (základnou povinnosťou žalovanej bolo vrátiť zariadenia žalobkyni späť).

16. Procesnou povinnosťou žalobcu je tvrdiť skutkový stav a je potom vecou súdu, aby tvrdený skutkový stav (celý) podradil pod hmotnoprávnu normu, ktorá tomuto skutkovému stavu zodpovedá.

17. Argumentácia žalobkyne v odvolaní o absencii posúdenia nároku žalobkyne v sume 79,- Eur z iného dôvodu ako zaplataenie zmluvnej pokuty, bola preto dôvodná. Závery súdu prvej inštancie sa vzťahovali výlučne na nedôvodné uplataenie nároku z titulu zmluvnej pokuty (ako plnenia zo zmluvy), ale nárok na náhradu hodnoty zariadení a kariet nebol žiadnym spôsobom zdôvodnený. Rozhodnutie súdu prvej inštancie tak postrádalo, v časti uplataňovaného nároku na zaplataenie sumy 79,- Eur, argumentačný základ, ktorý by mohol odvolací súd preskúmať.

18. Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ústavný zákon č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov), čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ústavný zákon č. 23/1991 Zb.), čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ľudských právach (oznámenie FMZV č. 209/1992 Zb.) je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplataením nárokov a obrany proti takémuto uplataeniu. Súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, príp. dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzal do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03). Iba takéto rozhodnutie je preskúmateľné a účastníkom umožňuje poznať postup súdu. Požiadavky na právnu argumentáciu vyplývajú aj z ustálenej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky a smerujú k tomu, aby výsledok rozhodovacej činnosti súdov bol jasný, zrozumiteľný a dostatočne odôvodnený a aby účastník konania nemusel hľadať odpoveď na nastolenú problematiku v rovine dohadov. Súdny musia pritom starostlivo prihliadať na všetko, čo vyšlo počas konania najavo, vrátane toho čo uviedli účastníci. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí potom vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Všeobecný súd vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia musí dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, aby jeho zámery boli zrozumiteľné, spravodlivé a presvedčivé. Súdny pritom musia súčasne vychádzať z materiálnej ochrany zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov (§ 1 O. s. p., obdobne napr. IV. ÚS 1/2002, II. ÚS 174/04, III. ÚS 117/07, III. ÚS 332/09, I. ÚS 501/11). Za arbitrárny, resp. nedostatočne zdôvodnený treba považovať rozsudok súdu, ktorý svoj právny záver nezdôvodní zo všetkých zákonných hľadísk, ktoré v danej veci prichádzajú do úvahy (nálež Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 154/2005 z 28. februára 2006).

19. Ak z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia nie je zrejmé, prečo súd nepovažoval za dôvodnú argumentáciu žalobkyne a prečo jej námietky považoval za mylné alebo nesprávne, je nutné pokladať takéto rozhodnutie za nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov. Súd, ktorý sa vysporiadaava s argumentáciou účastníka ju nemôže odmietnuť len pre nesprávnosť, ale musí tiež uviesť, v čom konkrétne táto nesprávnosť spočíva (rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 2 Afs 24/2005). Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad (rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva Georgiadis v. Grécko, z roku 1997), pričom stačí, aby súd reagoval na argumenty, ktoré sú z hľadiska výsledku súdneho konania považované za rozhodujúce (napr. rozhodnutie Ruiz Torija v. Španielsko, rozsudok z roku 1994, Kraska v. Švajčiarsko z 29. apríla 1993, seria A č. 254-B, s. 49).

20. Občianskoprávne kolégium Najvyššieho súdu Slovenskej republiky prijalo stanovisko (Zbierka stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov č. 1/2016), podľa ktorého nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania, avšak výnimočne ak písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. (odňatie možnosti konať pred súdom).

21. Odvolací súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie nezodpovedá vyššie uvedeným požiadavkám kladeným na odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Súd prvej inštancie sa v odôvodnení svojho rozhodnutia nezaoberal nárokom žalobkyne na zaplatenie náhrady nevráteného dekódovacieho zariadenia a dekódovacej karty v celkovej výške 79,- Eur, vo vzťahu k skutkovým tvrdeniam, ako aj dotknutým právnym normám.

22. Uvedené nedostatky odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie mali za následok, že napádané rozhodnutie nespĺňalo požiadavky obsiahnuté v ustanovení § 157 ods. 2 O. s. p. (účinného do 30. júna 2016), na riadne odôvodnenie rozsudku. Jedná sa o procesné pochybenie, v dôsledku ktorého došlo k porušeniu práva žalobkyne na spravodlivý proces (písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu). Absencia odôvodnenia skutkového stavu má povahu tzv. základných väd, ktoré judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva akceptuje ako dôvod pre zrušenie aj právoplatných rozhodnutí za účelom nápravy týchto väd, pričom za nedostatok zásadného vysvetlenia dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu treba považovať predovšetkým úplnú absenciu dôvodov vysvetľujúcich právny záver súdu v otázke, od riešenia ktorej bola závislá opodstatnenosť uplatneného nároku (por. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 24. februára 2016 sp. zn. 6MCdo 5/2014).

23. Podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti žaloby o zaplatenie sumy 138,- Eur s úrokom z omeškania vo výške 5,75% ročne od 01.02.2013 do zaplatenia z dôvodu, že nesprávnym procesným postupom znemožnil strane (žalobkyni), aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a tento nedostatok nebolo možné napraviť v konaní pred odvolacím súdom (chýbal argumentačný základ, ktorý by mohol odvolací súd preskúmať vo vzťahu k uplatňovanému nároku žalobkyne) a vrátil mu vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

24. Povinnosťou súdu prvej inštancie tak bude v ďalšom konaní posúdiť a prejednať nárok žalobkyne na základe opisu rozhodujúcich skutočností uvádzaných nielen v žalobe, ale aj v jej doplneniach a podaniach vymedzujúcich predmet konania. Žalobkyňa už v návrhu uviedla, že žiada o náhradu hodnoty dekódovacích zariadení a dekódovacích kariet, v dôsledku ich nevrátenia žalovaným, s poukazom na jeho zmluvný a zákonný záväzok tak urobiť, vymedzila rozhodujúce skutočnosti, ktorými odôvodnila svoj nárok, ktorý je potrebné subsumovať pod relevantné ustanovenia právnych noriem.

25. Pri písomnom vyhotovení súdneho rozhodnutia bude súd prvej inštancie, v intenciách vyššie uvedeného právneho názoru odvolacieho súdu, postupovať v súlade s ustanovením § 220 CSP a preskúmateľným spôsobom vyjadrí skutkové zistenia a právne závery, na základe ktorých vec posúdiť a rozhodol. Bude dbať tiež na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé s uvedením skutočností, ktoré považoval za preukázané a ktoré nie, z akých dôkazov vychádzal a s akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, príp. prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdiť. Povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva strany sporu na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vysporiada aj so špecifickými námietkami sporových strán. Odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie sa má vzťahovať aj na príslušenstvo uplatňovanej pohľadávky.

26. Svoj právny záver zdôvodní zo všetkých zákonných hľadísk, ktoré v danej veci prichádzali do úvahy a stranám sporu, vrátane žalobkyne, dá odpoveď na podstatné a relevantné argumenty, aby riešenie konkrétneho právneho problému bolo jasné a zreteľne dané (rozhodnutia Ústavného súdu napr. sp. zn. II. ÚS 193/06, III. ÚS 198/07).

27. Podľa § 396 ods. 3 CSP ak odvolací súd zruší rozhodnutie a vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci.

28. Rozsudok prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/.

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/.

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie.

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.